
Elevers perspektiver på mistrivsel og ressourcer som pejlemærke for trivselsarbejde

– Bidrag til kvalificering af det trivselsfremmende tværprofessionelle samarbejde mellem lærere og socialrådgivere

Pia Vedel Ankersen, Charlotte Helene Agergaard Sommer, Win Fikri Azima Lykke Yusra, Brit Rosengren Larsen og Christian Martin Bächler

Resumé

Denne artikel undersøger, hvorledes elevers perspektiver på trivsel og mistrivsel kan bidrage til at kvalificere det specialpædagogiske arbejde med tidligt at opspore og forebygge vedvarende mistrivsel. Med udgangspunkt i interviews med 19 elever fra 7. klasse belyser undersøgelsen, hvordan børn og unge selv oplever og navigerer i trivsel, søger hjælp og håndterer udfordringer på tværs af hjem, skole og fritid. Analysen afdækker tre centrale fund: 1) Eleverne konceptualiserer ikke lærere som dem, det er naturligt at gå til for hjælp ved trivselsudfordringer, 2) de navigerer i komplekse trivselssignaler bag tilsyneladende trivsel, og 3) de udvikler maskeringsstrategier, når udfordringer akkumulerer. Undersøgelsen peger på, at forebyggende praksis må organiseres omkring proaktiv identifikation, fordi eleverne ikke nødvendigvis selv henvender sig, og at tværprofessionelt samarbejde mellem lærere og socialrådgivere kræver systematisk organisatorisk forankring i hverdagspraksis. Artiklen udfordrer kommunale strategier om, at det forebyggende trivselsarbejde kan baseres på selvhenvendelser fra elever eller deres forældre. Elevernes egne perspektiver leverer konkrete perspektiver til kvalificering af særligt organisatoriske betingelser for det specialpædagogiske og tværprofessionelle samarbejde på almenområdet.

Nøgleord

trivsel, specialpædagogisk, tværprofessionelt samarbejde, elevperspektiver, noticing

Abstract

This article investigates how students' perspectives on wellbeing and distress can contribute to qualifying special educational work with early detection and prevention of persistent distress. Based on interviews with 19 students from 7th grade, the study examines how children and young people experience and navigate well-be-

Årg. 11 | nr. 1 | 2026 | 22 sider

DOI: 10.7146/lup.v11i1.158870

© 2026 forfatter(ne), CC BY-NC-ND

Studier i læreruddannelse og -profession

ing, seek help, and handle challenges across home, school, and leisure contexts. The analysis reveals three central findings: 1) Students do not conceptualize teachers as natural sources of help for well-being challenges, 2) they navigate complex well-being signals behind apparent well-being, and 3) they develop masking strategies when challenges accumulate. The study suggests that preventive practice must be organized around proactive identification rather than reactive approaches, and that interprofessional collaboration between teachers and social workers requires systematic organizational integration. The article challenges normative assumptions about child participation by showing that participation presupposes detection of well-being challenges through well-developed noticing competencies. Students' perspectives provide concrete experiences for qualifying both special educational judgment and interprofessional collaboration in mainstream settings.

Keywords

well-being, distress, special education, interprofessional collaboration, student perspectives, early detection, noticing

Indledning

I de senere år er trivselsarbejdet i skolen blevet et centralt omdrejningspunkt i både politiske, kommunale og fagprofessionelle drøftelser. Skoler forventes i stigende grad at opspore begyndende mistrivsel tidligt og at handle rettidigt, før problemer udvikler sig til vedvarende belastninger (Strandby et al., 2023; Sundhedsstyrelsen, 2023). Samtidig står de fagprofessionelle i skolen over for at skulle håndtere et landskab med "nye trivselsudfordringer, der skal adresseres" (Trivselskommissionen, 2025, s. 7). Dette rejser et centralt spørgsmål: Hvordan forstår og navigerer elever i 7. klasse selv deres trivsel i hverdagen, og hvordan understøttes disse trivselserfaringer i skolens professionelle praksis?

I denne artikel undersøger vi trivsel som et komplekst, kontekstafhængigt og subjektivt fænomen, hvor elevernes egne perspektiver udgør det analytiske omdrejningspunkt. Med afsæt i en fænomenologisk tilgang (Seth, 2021; Zahavi, 2003, 2020) er målet ikke blot at kortlægge forekomster af trivsel eller mistrivsel, men at indkredse de måder, elever fortolker, mærker og handler på i mødet med trivselsudfordringer. Derudover ønsker vi at drøfte, hvordan disse perspektiver kan kvalificere særligt lærernes beslutninger og timing i det forebyggende tværprofessionelle trivselssamarbejde.

Netop lærerne er centrale i den kommunale ramme for trivselsfremmende indsatser (Sundhedsstyrelsen, 2023; Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen, 2021; Trivselskommissionen, 2025). De forventes at bemærke (*notice*) tidlige tegn på potentiel vedvarende mistrivsel og fungerer som gatekeepere

for tværprofessionel inddragelse (skolesocialrådgivere, PPR, sundhedspleje m.fl.). Genindførelsen af specialpædagogik i læreruddannelsen er en markør for, at lærere i stigende grad møder nye og komplekse trivselsmæssige udfordringer, og at deres arbejde er afgørende for at skabe lettilgængelige, helhedsorienterede indsatser i skolen (Trivselskommissionen, 2025). Arbejdet er imidlertid krævende og dilemmafyldt, fordi det både forudsætter rettidig handling for at modgå udviklingen af vedvarende mistrivsel og samtidig tilbageholdenhed for at undgå en unødvendig psykologisering, der kan sygeliggøre forbigående eller situationsbetinget mistrivsel (Borg & Pålshaugen, 2019; Brinkmann et al., 2025; Guvå & Hylander, 2012; Katznelson et al., 2021; Shavard, 2023).

Artiklen bygger på et praksisforskningssamarbejde med Faaborg-Midtfyn Kommune, som grundet kompleksiteten i opgaven henvendte sig med et ønske om et forsknings- og praksissamarbejde til at understøtte og kvalificere deres trivselsfremmende indsatser. Kommunen pegede både på, at arbejdet med tidlige og helhedsorienterede trivselsindsatser er krævende og dilemmafyldt, og at deres forpligtelser på området er ændret og udvidet i de senere år. Samtidig manglede de viden og inspiration direkte fra de børn og unge, som indsatserne er rettet mod, især viden om deres oplevelser, behov og anbefalinger, som kan styrke rettidigheden og relevansen af det trivselsfremmende arbejde.

Artiklen bygger på praksisforskningssamarbejdet og undersøger, hvordan elever i 7. klasse selv beskriver og navigerer i deres trivsel, hvordan de søger hjælp, og hvilke faktorer på tværs af hjem, skole og fritid der præger deres oplevelser. Som en konkretisering af det tidligere rejste spørgsmål i denne indledning ønsker vi med denne tilgang at besvare følgende spørgsmål i artiklen:

Hvordan oplever elever i en 7. klasse deres trivsel, og hvilke implikationer har elevperspektiverne for lærerens noticing-praksis og rolle i det tværprofessionelle samarbejde?

Artiklens bidrag er todelt: For det første bidrager artiklen med en specialpædagogisk udvikling af viden med udgangspunkt i elevernes egne udsagn og navigationsmønstre, og for det andet leveres der en praksisnær diskussion af, hvorledes lærere kan anvende elevperspektiver til at kvalificere tidlig indsats såvel som samarbejde og koordinere med socialfaglige medarbejdere og PPR. Empirisk bygger artiklen på interviews med 19 elever fra en 7.

klasse og præsenterer fund, der kan informere både læreruddannelsen og kommunale strategier for trivselsfremme.

Teoretisk ramme

Artiklen bygger på en syntese af trivselsforskning og teorier om *noticing* og *gatekeeping* for at forstå lærerens forebyggende tværprofessionelle trivselsarbejde. Samlet tilbyder disse perspektiver et analytisk afsæt til at undersøge, hvordan elever beskriver og navigerer i trivsel og mistrivsel, og hvilke implikationer dette har for lærerens specialpædagogiske opmærksomhed og handlinger.

Trivsel som komplekst og subjektivt fænomen

I trivselslitteraturen beskrives trivsel som et komplekst, flerdimensionelt og i høj grad subjektivt fænomen, der formes i spændingsfeltet mellem relationer, konkrete kontekster og individuelle fortolkninger (Dodge et al., 2012; Katznelson, et al., 2021; OECD, 2024, 2025; Qvortrup & Wistoft, 2024). Trivselskommissionens arbejde peger samtidig på betydningen af at skelne mellem forbigående mistrivsel og begyndende vedvarende mistrivsel, fordi sidstnævnte kan have vidtrækkende konsekvenser for børn og unges livschancer. I takt med den stigende opmærksomhed på mental trivsel advarer flere forskere samtidig mod en tendens til psykologisering, hvor almindelige sociale og emotionelle udfordringer risikerer at blive tolket som tegn på psykiske vanskeligheder. En sådan sygeliggørelse kan fastholde børn og unge i problemforståelser, der ellers kunne have været midlertidige (Brinkmann et al., 2025; Katznelson, et al., 2021; Qvortrup & Wistoft, 2024).

I denne artikel forstår vi ikke trivsel som en statisk tilstand, men derimod som en dynamisk størrelse, som elever aktivt orienterer sig igennem ud fra vurderinger af, hvad der belaster dem, hvad der støtter dem, hvem de kan henvende sig til, og hvornår de vælger at klare sig selv. Inspireret af Seths (2021) begreb om *interoception*, der handler om, hvordan kropslige fornemmelser omsættes til affektive oplevelser, forstås trivsel og mistrivsel som subjektivt erfarede fænomener, der formes i spændingsfeltet mellem kropslige signaler, relationer og hverdagskontekster, herunder samfunds- og fællesskabsnormer samt forventninger. Elevperspektiverne bliver dermed en central kilde til forståelse af, hvordan elever selv sonder mellem forbigående ubehag og en vedvarende mistrivsel, der kræver voksenstøtte.

En sådan forståelse kalder på en fænomenologisk tilgang, der kan indfange elevernes egne fortolkninger af deres trivselserfaringer. Med begrebet om interoception, dvs. processen, hvor kropslige fornemmelser omsættes til bevidste oplevelser, bliver det relevant at undersøge, hvorledes elever beskriver overgangen fra diffuse eller vedvarende ubehagsfornemmelser til en erkendelse af enten forbigående eller begyndende vedvarende mistrivsel (Clark, 2023; Craig, 2002; Seth, 2021). Dette åbner videre for analytiske spørgsmål om, hvordan elever navigerer mellem hjem, skole og fritid, hvilke ressourcer de har, hvordan de vurderer deres egen handlekraft, og hvilke strategier de udvikler for at håndtere udfordringer. Lige så centralt er spørgsmål om, hvornår de oplever, at deres egne strategier ikke længere er tilstrækkelige, og hvilke former for støtte de selv anser som relevante og tilgængelige.

Et afgørende aspekt bliver dermed elevernes egne forestillinger om hjælp og støtte. Det er væsentligt at forstå, hvor de forventer at kunne finde hjælp til forskellige typer udfordringer, og om de opfatter læreren som en person, de kan henvende sig til med en bekymring. Teoretisk kan relationelle, strukturelle eller kommunikative barrierer tænkes at hindre elever i at søge hjælp, ligesom deres forståelser af hjælp og støtte kan være påvirket af tidligere erfaringer og de relationer, de har erfaret som meningsfulde.

Samtidig må det forventes, at trivsel og mistrivsel kommer til udtryk på diffuse og flertydige måder, der ikke nødvendigvis lader sig oversætte til voksnes kategorier. Dette er i tråd med forståelser af erfaring som kropsligt funderet meningsdannelse, hvor kropsfornemmelser fortolkes til bevidste oplevelser gennem vores kontinuerlige monitorering af os selv i relation til omgivelserne (Damasio, 2019; Seth, 2021; Zahavi, 2020, 2025). Elevernes navigation i trivsel og mistrivsel kan derved forventes at være præget af de forventningshorisonter og meningssammenhænge, de allerede orienterer sig gennem på tværs af hjem, skole og fritidsliv (Clark, 2023).

At kunne forstå og fortolke disse komplekse signaler forudsætter fagprofessionelles evne til at tilgå elevperspektiver med åbenhed og en skarp opmærksomhed – som fænomener, der kræver fortolkning snarere end kategorisering inden for forhåndsdefinerede forståelsesrammer. I det følgende kobler vi derfor til *noticing*-litteraturen.

Noticing og lærerens gatekeeperfunktion

Noticing-teori tilbyder et begrebsligt udgangspunkt for at forstå lærerens rolle i dette arbejde. Noticing betegner en professionel opmærksomhed, hvor

læreren med en stemningsfølsom opmærksomhed (*sensitized awareness*) kan registrere små ændringer i elevers adfærd, deltagelse eller følelsesmæssige udtryk og reflektere over disse i stedet for at ty til automatiske fortolkninger (Mason, 2002). Nyere forskning viser, at lærere, som arbejder systematisk med trivsel, både har brug for teoretisk viden om mistrivselstegn og kompetencer til at opfange subtile signaler, der kan indikere begyndende trivselsproblematikker (Haldimann et al., 2023). Som Carroll et al. (2021) fremhæver, spiller relationens kvalitet og lærerens egen trivsel en afgørende rolle for, om lærere over tid kan opdage ændringer i elevers udtryk eller adfærd.

Elevperspektiver peger samtidig på, at noticing ikke er tilstrækkeligt i sig selv. Læreren skal ikke blot kunne se, men også fremstå som en person, eleven kan tilgå med sårbarhed. Manglende oplevet tilgængelighed kan betyde, at elevens signaler ikke indfanges, selv af lærere med høj opmærksomhed. Dette understreger, at noticing altid må ses i sammenhæng med relationel tilgængelighed.

Lærerens noticing-praksis placerer læreren i en central gatekeeper-funktion i skolens forebyggende trivselsarbejde. Gatekeeper-rollen indebærer, at læreren som den første professionelle skal vurdere, om en elevs mistrivsel er af midlertidig karakter, eller om der er behov for yderligere støtte og tværprofessionelt samarbejde. Rollen rummer imidlertid markante dilemmaer: Læreren skal kunne handle rettidigt for at forebygge vedvarende mistrivsel, men samtidig undgå at overfortolke normale udsving som tegn på problemer, der kræver indgriben. Elevens egen forståelse af situationen bliver her et centralt pejlemærke. Tidligere forskning viser, at unge efterfølgende kan undre sig over, at ingen voksne greb ind, selvom de oplevede at sende tydelige signaler, og derudover at nogle har berøringsangst i mødet med unge i mistrivsel og belastede livssituationer (Ankersen et al., 2024; Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen, 2021). Disse fund understreger, at gatekeeper-funktionen forudsætter både professionel opmærksomhed og relationel tilgængelighed, og at elevperspektiver er nødvendige for at nuancere og styrke lærerens beslutningsgrundlag.

Lærerens evne til at identificere behov for tværprofessionel sparring, eksempelvis med socialrådgivere og/eller PPR m.v., afhænger således af en dyb forståelse af elevernes signaler, kommunikative mønstre og vurderinger af, hvornår mistrivsel kræver yderligere indgriben (jf. tabel 1 for en skitsering af indsatser afstemt efter mistrivselsintensitet).

Tabel 1: Skitse over kategorier for trivselstilstande, risikoniveau og lærere samt øvrige relevante fagprofessionelle

Trivsels-niveau	Karakteristika	Risiko	Relevant professionel opgave	Relevante fagprofessionelle
Forbigående mistrivsel	Normale reaktioner på livsforandringer, midlertidige sociale/ faglige udfordringer	Lav	Undgå psykologisering	
Tegn på risiko for vedvarende mistrivsel	Gentagne signaler over tid, kombination af skole-hjem-fritids-udfordringer, elevens egen tilbageholdenhed	Mode-rat	Noticing og første faglige sparring, vurdering af behov for tværprofessionel inddragelse	Lærere (gatekeepere), social-rådgivere uden myndighed
Begyndende vedvarende mistrivsel	Akkumulerede udfordringer, maskeringsstrategier, lav støtte hjemmefra	Høj	Systematisk tværprofessionel koordinering, lettilgængelige indsatser efter SBST-model	Lærere, social-rådgivere uden myndighed, PPR
Vedvarende mistrivsel og social udsathed	Langvarige, komplekse problemstillinger på tværs af livsarenaer, risiko for marginalisering	Meget høj	Helhedsorienterede indsatser, tæt koordination på tværs af forvaltninger og sektorer	Kommune – social-rådgivere med og uden myndighed, sundhed, skole, civilsamfund

Syntesen af trivselsteori og noticing-teori tilbyder en teoretisk ramme, der muliggør analyser af, hvordan elever forstår og navigerer i trivsel og mistrivsel, og hvordan denne viden kan kvalificere lærerens specialpædagogiske indsatser og skolens tværprofessionelle trivselsarbejde. Ved at kombinere en forståelse af trivsel som subjektivt navigeret med en forståelse af læreren som en nøgleaktør, der både skal kunne bemærke og kunne tilgås, etableres et perspektiv, der kan styrke balancerede vurderinger, rettidig indsats og koordination i skolens trivselsarbejde.

Undersøgelsesdesign og metode

Undersøgelsen er tilrettelagt som en kvalitativ, eksplorativ interviewundersøgelse med en fænomenologisk tilgang. Formålet er at indfange, hvorledes elever i 7. klasse beskriver fornemmelser af velbehag samt ubehag og fortolker disse som trivsel eller mistrivsel i relation til de ressourcer og udfordringer, de møder i deres hverdagsliv. Denne tilgang er valgt, fordi artiklens teoretiske fokus på lærerens noticing- og gatekeeper-rolle forudsætter en

dyb forståelse af, hvordan elever selv mærker, vurderer og kommunikerer deres trivsel.

Caselogik og udsigelseskraft

Som beskrevet tidligere er studiet forankret i et praksisforsknings samarbejde med Faaborg-Midtfyn Kommune, der har et strategisk fokus på trivsel og tidlig indsats. Netop derfor udgør casen en *least likely case* – i Flyvbjergs (2006) forstand en kontekst, hvor man mindst ville forvente vedvarende udfordringer med hjælpesøgning, uklare trivselssignaler eller maskering, fordi både strukturer og opmærksomhed i udgangspunktet er veludviklede. Hvis sådanne mønstre alligevel viser sig, styrker det fundenes analytiske generaliserbarhed, da de næppe vil være mindre udtalte i kontekster med færre ressourcer eller mindre systematik i det opsporende og forebyggende trivselsarbejde.

Selv om caselogikken giver metodisk tyngde, indebærer den også begrænsninger: Vi kan ikke udtale os om forekomst eller omfang af trivselsudfordringer generelt, men vi kan kvalificere forståelsen af, hvordan trivsel navigeres i, signaleres og (mis)forstås i en praksis, der allerede prioriterer området højt.

Analyse og rationale for elevinterviews som primær datakilde

Valget af elevinterviews som primær datakilde udspringer af studiets fænomenologiske ambition. Trivsel forstås her som levet erfaring snarere end adfærd eller kategorisering, og derfor er det elevernes egne beskrivelser, med andre ord den måde, de giver sprog til deres kropslige fornemmelser, relationer, bekymringer og prioriteringer, der udgør det mest centrale datagrundlag. I en kommunal praksis, hvor viden ofte produceres ud fra voksnes perspektiver, giver elevinterviews et nødvendigt modblik. De bringer elevernes førsteordensperspektiv i spil og er dermed afgørende for at kunne kvalificere lærerens noticing-praksis og vurderinger af, hvornår en elevs situation kræver handling.

Analysen blev gennemført som en tematisk analyse inspireret af Braun & Clarke (2006), hvor vi bevægede os fra en deskriptiv nærlæsning af materialet til en teoretisk forankret fortolkning. Først gennemlæste vi transskriptionerne gentagne gange for at opnå fortrolighed med materialet og fastholde elevernes egne begreber, billeder og narrativer. Dernæst foretog vi en induktiv, åben kodning, hvor vi identificerede mønstre i elevernes beskrivelser af trivsel, ubehag, relationer, hjælpesøgning samt undgåelses- og håndterings-

strategier. Koderne blev herefter organiseret med afsæt i artiklens teoretiske ramme, hvor trivsel forstås som subjektivt navigeret, og hvor lærerens noticing og gatekeeper-funktion fungerer som centrale analytiske linser. Denne kobling dannede grundlag for den tematiske syntese, hvor tværgående mønstre blev udviklet, så elevperspektiverne både blev fastholdt i deres egen ret og sat i meningsfuld forbindelse med de teoretiske begreber.

NVivo blev anvendt til at understøtte systematik og sporbarhed i kodningen, og analyseprocessen blev løbende drøftet i forskergruppen for at styrke konsistens og kvalitet i fortolkningerne.

I analysen er forholdet mellem beskrivelse og fortolkning gjort eksPLICIT. De deskriptive fund består af elevernes udsagn om, hvad de oplever, mærker, gør og undlader at gøre. De analytiske tolkninger opstår, når disse udsagn systematisk kobles til begreber som interoception, trivsel som sub-

Tabel 2: Oversigt over karakteristika for eleverne og deres oplevelser af trivsel

Karakteristika	Kategorier	Antal
Elever i 7. klasse	Deltog i interview	19
	Undlod at deltage	4
Køn	Piger	12
	Drenge	7
	Øvrig	0
Personer, som eleven går til ved trivselsudfordringer	En eller begge forældre	9
	Søskende	4
	Venner eller veninder	9
	Øvrig voksen på skolen	1
	Lærer på skolen	1
	Øvrig fagperson	2
	Ingen	1
Oplever social trivsel	Ja	16
	Nej	3
Oplever faglig trivsel	Ja	6
	Nej	7
Hvor opleves der trivselsudfordringer	Hjemmet	4
	Skolen	4
	Fritiden	2

jektivt navigeret eller lærerens noticing-kompetence. De praktiske implikationer udspringer således ikke af elevernes ord alene, men af forbindelsen mellem deres beskrivelser og lærerens professionelle opgave med at afkode tidlige tegn på mistrivsel og vurdere behovet for handling eller tværprofessionel sparring. Denne tilgang sikrer, at analysen ikke blot gengiver, hvad eleverne siger, men undersøger, *hvordan* deres perspektiver er relevante for lærerens situerede vurderinger i det specialpædagogiske og tværprofessionelle trivselsarbejde.

Deltagere, kontekst og dataindsamling

Empirien bygger på individuelle interviews med 19 elever fra en 7. klasse. Med 23 elever i klassen betyder det, at næsten hele klassen deltog, hvilket reducerer selvseleksion og giver et bredere indblik i variationen i elevernes erfaringsverdener. Karakteristika for eleverne fremgår af tabel 2.

Forud for hovedinterviewene gennemførte vi trivselsdialoger og en workshop med 8.-klasseselever på en anden skole i kommunen. Disse fungerede både som inspiration til interviewguiden og som eftertjek af analytiske indsigter.

Interviewene var åbent semistrukturerede, varede mellem 30 og 45 minutter og blev gennemført af fire forskere i skoletiden. Interviewguiden var struktureret omkring tre tematiske områder: (1) hverdagsliv og trivsel, (2) oplevelser af mistrivsel og håndteringsstrategier samt (3) erfaringer med støtte og hjælpesystemer. Eleverne blev gjort klart, at der ikke fandtes 'rigtige' eller 'forkerte' svar, og at forskernes interesse lå i deres egne ord, eksempler og vurderinger. Alle interviews blev optaget og fuldt transskriberet.

Etiske overvejelser

Studiet følger gældende retningslinjer for forskning med børn. Elever og forældre modtog skriftlig information og afgav informeret samtykke. Deltagelse var frivillig, og elever kunne til enhver tid trække sig uden konsekvenser. Data er anonymiseret, og eleverne har fået et navnepseudonym i publikationer, såvel som citater er redigeret let for at undgå genkendelse uden at ændre meningsindhold. Interviewforløbene var tilrettelagt med klare procedurer for håndtering af eventuelle bekymrende oplysninger.

Troværdighed, begrænsninger og generaliserbarhed

Studiets styrke er dets omfang, idet næsten hele klassen deltog. Det reducerer selvseleksion og giver mulighed for at indfange variationer i elevernes

perspektiver. Designet indebærer som andre designs tydelige begrænsninger: Undersøgelsen bygger på én klasse på én skole, og interview-settingen kan præges af social ønskværdighed. Med disse kvalitative data søger vi samtidig en dyb forståelse, men ikke omfangsestimater.

I tråd med kvalitativ forskning sigter undersøgelsen derfor efter analytisk frem for statistisk generaliserbarhed. Fundene skal læses som eksemplariske indsigter i elevernes navigationsstrategier, deres tilbøjelighed til eller fravalg af hjælpesøgning og de måder, hvorpå trivsel både kan signaleres og maskeres. At disse mønstre identificeres i en *least likely case*, styrker deres teoretiske vægt: Hvis udfordringerne findes i en kontekst med stærke trivselsindsatser, er det sandsynligt, at de også er til stede i mindre strukturerede praksisser. Det ændrer ikke ved behovet for yderligere forskning, men understreger fundenes relevans for specialpædagogisk praksis og for lærerens noticing-arbejde i bredere skolekontekster. Samtidig anerkendes det, at den lokale kontekst med de konkrete lærere og elever naturligvis præger resultaterne.

Analyse af elevperspektiver på trivsel

I analysen fortolker vi elevudsagnene gennem to sammenhængende perspektiver: (1) trivsel som subjektivt navigeret og kontekstafhængigt fænomen og (2) noticing som professionel, relationelt situeret opmærksomhed. Metodisk betyder det, at citaterne ikke blot illustrerer pointer, men derimod bruges som analytiske data, der kobles til begreber som interoception og elevernes aktive trivselsskabende navigation samt til, hvordan lærere i praksis bemærker og tolker subtile signaler på trivsel og mistrivsel.

Når vi indfører korte analytiske metakommentarer, er det for at gøre fortolkningen eksplicit og synliggøre vejen fra udsagn til analyse og teori. Centrale indsigter fra analysen fremgår af display 1, mens tabel 1 systematiserer sammenhængen mellem trivselsniveauer, risikovurdering og fagprofessionelles opgaver baseret på analysens fund.

Overordnet set afdækker analysen tre indbyrdes forbundne fund, der både udfordrer eksisterende forståelser af det trivselsfremmende arbejde og peger på konkrete muligheder for udvikling af praksis. Det første fund viser, at eleverne systematisk ikke konceptualiserer lærere som personer, de kan gå til ved trivselsudfordringer. Det andet fund demonstrerer, at trods elevernes overordnede signalering af at 'have det godt' navigerer flere i komplekse udfordringer på tværs af familie-, skole- og fritidsliv. Det tredje

Display 1: Elevernes trivselsmønstre og implikationer for det tværprofessionelle samarbejde

Analyse-kategori	Mønstre	Citater til illustration	Implikationer for praksis
Hjælpesøgende adfærd	Eleverne er ikke opmærksomme på lærere som ressourcer til trivselfremme	"Det er ikke noget, som jeg nogensinde har gjort ... Hvis jeg får noget alvorligt, vil jeg nok gå til mine forældre eller venner først, ikke lærerne" (Fredrik)	Kræver proaktiv opmærksomhed (noticing) og opsøgende adfærd fra lærere (og socialrådgivere), fordi eleverne ikke er opsøgende
	Faglige barrierer og passivitet	"I skolen spørger jeg ikke sådan rigtig om hjælp. Jeg sidder bare sådan og kigger, når det bliver sådan lidt svært" (Fredrik)	Struktureret lærer-elev-interaktion nødvendig
	Opgivelse som strategi	"Jeg opgiver det hele, fordi jeg er så dårlig ... så jeg lader bare være med at spørge om hjælp" (Bella)	Kræver tidlig identifikation af frustrationer
Komplekse trivselssignaler	Dobbelthed i familielivet	"Jeg har det godt, når jeg er sammen med mine forældre. Og lidt skidt, når jeg ikke er sammen med mine forældre" (Hailey)	Inddrag socialrådgiver som brobygger mellem hjem og skole
	Beskyttende tavshed	"Hvem taler du med?" "... ikke rigtig nogen ... det er kun, hvis de spørger ind til det ... det påvirker hende (syg mor), når det handler om, hvordan jeg har det" (Mette)	Behov for helhedsorienteret indsatser inddragelse af skole-socialrådgiver
	Sociale sammenligninger	"Jeg vil bare gerne ligne de andre" (Bella om spiseforstyrrelse)	Forbyggende indsatser med inddragelse af skole-socialrådgiver, PPR og evt. øvrig kommunal støtte

Maskeringsstrategier	Tilbagetrækning og isolation	"Jeg er sådan meget tit inde på mit værelse ... Jeg prøver bare sådan bare tage det, som det kommer" (Mette)	Subtile signaler kræver sofistikerede observationsevner
	Normalitetsstræben	"være god ligesom de andre" (Elli)	Risiko for oversete støttebehov, men kan også være forbigående mistrivsel
	Loyalitetshensyn	Beskytter forældre mod egen trivselsproblematik	Kræver samarbejde mellem lærer, socialrådgivere m.v.
Positive respons på hjælp	Åbenhed for 'udefra'-perspektiv	"en, jeg kender. Altså en, der ikke er tæt på mig ... en, der kommer lidt udefra" (Mettes respons på socialrådgiver)	Socialrådgiveres position uden myndighed bliver tillidsopbyggende

fund peger på, at ved akkumulerede trivselsudfordringer kan der være en tendens til maskeringsstrategier, der skjuler udfordringer, hvilket er en barriere for at søge hjælp.

Sammen fremviser disse fund et paradoks: Dem med størst behov for hjælp søger den ikke, men maskerer deres udfordringer. Dette paradoks udfordrer grundlæggende antagelser i både socialrådgiver- og læreruddannelse samt kommunal praksis, hvor elevkontakt og herunder elevens selvhenvendelser til læreren ved mistrivsel antages at være en indgang til hjælp (Strandby et al., 2023; Sundhedsstyrelsen, 2023; Trivselskommissionen, 2025). Analysen sigter mod at give indblik i elevernes mønstre i at søge hjælp og trivselsnavigation med henblik på at diskutere, hvordan elevernes perspektiver kan bidrage til udvikling af praksis for lærer og socialrådgivers mono- og tværfaglige trivselsfremmende arbejde. Centrale indsigter fra analysen fremgår af display 1.

"Det ville jeg aldrig gøre" – hvorfor eleverne ikke går til lærere for hjælp

Et markant og konsistent mønster i interviewene (17 ud af 19) er, at eleverne ikke ser lærere som naturlige kilder til hjælp ved trivselsudfordringer. Fredrik artikulere dette eksplicit, når han på spørgsmålet, om han ville gå til en lærer ved alvorlige problemer, svarer: "Det er ikke noget, som jeg nogensinde har gjort. Jeg har heller ikke rigtig haft noget sådan alvorligt." Selv når han forestiller sig en hypotetisk alvorlig situation, fastholder han sin prioritering: "Hvis jeg får noget alvorligt, vil jeg nok gå til mine forældre eller venner først, ikke lærerne."

Dette mønster genfindes hos flere elever. Frederikke placerer sin villighed til at gå til lærere på en skala fra 1-10 som "En 3" og forklarer: "Fordi nu er jeg jo vant til at skulle klare det hele selv." Bella bekræfter dette med sin tydelige præference: "Ja, det er mest for mine venner, jeg spørger," når hun har brug for hjælp, og hun erkender videre, at hun ikke er god til at spørge om hjælp.

Tilbageholdenhed fra at søge hjælp hos læreren gælder også faglige udfordringer. Fredrik beskriver sin passive strategi: "I skolen spørger jeg ikke sådan rigtig om hjælp. Jeg sidder bare sådan og kigger, når det bliver sådan lidt svært." Hans forklaring afslører, hvordan lærere primært konceptualiseres gennem professionelle roller: "Det er ens lærer, man ser dem hver dag, men alligevel, så ved man ikke så meget mere om ... Man kender dem ikke sådan helt."

Bella artikulerer lignende opgivelse i faglige situationer: "Jeg opgiver det hele, fordi jeg er så dårlig, at jeg ikke kan finde ud af det, så jeg lader bare være med at spørge om hjælp." Frederikke beskriver systematiske kommunikationsbarrierer: "Man føler lidt sådan, at bare man ikke forstår det. Og så føler man lidt, at de andre kigger, fordi hvorfor forstår man ikke det her."

Elevernes forklaringer afslører flere barrieretyper. Strukturelt identificerer Celine klassestørrelsen som en fundamental udfordring: "Nu er vi jo mange i klassen. Så det er jo svært for en lærer at komme rundt" og beskriver hjælpesystemernes utilgængelighed: "Der er sygt mange, og det er så bare uoverskueligt at skulle sidde og vente." Emotionelt udtrykker Elli stigmatiseringsbekymring: "Jeg føler, at de synes, jeg er irriterende, hvis jeg spørger om hjælp" og ønsket om normativ tilpasning: "være god ligesom de andre."

Vi tolker denne tilbageholdenhed som en relationelt betinget barriere, hvor lærerens hverdags- og faglige tilgængelighed ikke er ensbetydende med en forståelse af en relationel tilgængelighed ved sårbarhed og mistrivsel. I noticing-termer peger det på, at trivselsopgaven ikke alene er at bemærke signaler, men at være tilgængelig på en måde, så eleverne vil søge mod læreren ved trivselsudfordringer (og faglige udfordringer). Eleverne peger på flere barrierer af strukturel (store klasser, begrænset tid), kommunikativ (bekymring for stigmatisering) og emotionel (frygt for at være til besvær) karakter.

"Jeg har det godt" – komplekse trivselssignaler bag tilsyneladende trivsel

Det andet centrale fund er, at eleverne overordnet signalerer, at de har det godt. På sin vis fremstår det som en troværdig beskrivelse, men samtidig er der også i deres fortællinger beskrivelser af udfordringer på tværs af deres

livsarenaer, hvor de samme områder kan fungere som både støtte og belastning.

Familien fremstår som den mest centrale trivselsarena, men med dobbeltrolle. Hailey illustrerer denne dualitet: "Jeg har det godt, når jeg er sammen med mine forældre. Og lidt skidt, når jeg ikke er sammen med mine forældre," hvilket er en følge af skilsmisse og samværsordning på "kun hver anden weekend." Hendes oplevelse viser, hvordan nærvær og savn veksler rytmisk og bidrager både til løbende trivsel og mistrivsel.

Andre navigerer i mere komplekse familiesituationer. Mette håndterer flere familieudfordringer, herunder søskende med særlige behov, forælders alvorlige sygdom og stress i familien. Hendes respons demonstrerer både resiliens og isolation: "Jeg er sådan meget tit inde på mit værelse ... Jeg prøver bare sådan bare tage det, som det kommer."

Når interviewereren spørger, hvem hun går til ved alvorlige problemer, svarer Mette: "ikke rigtig nogen ... det er kun, hvis de spørger ind til det." Hendes beskrivelse af kommunikationsbarrierer med sin mor afslører yderligere kompleksitet: "Det påvirker hende, når det handler om, hvordan jeg har det." Det udtrykker en bekymring for forældrenes trivsel, der skaber beskyttende tavshed.

Samtidig sidder elever med andre udfordringer. Bella repræsenterer eksempelvis den alvorligste ende af spektret med spiseforstyrrelser: "Jeg har også lige haft en spiseforstyrrelse, fordi jeg prøvede at tabe mig ... Jeg vil bare gerne ligne de andre." Hendes situation demonstrerer, hvordan sociale sammenligninger kan udvikle sig til alvorlige helbreds-mæssige bekymringer – præcis den type vedvarende mistrivsel, der, som Ankersen (2024) påpeger, ofte overses af professionelle.

Vi fortolker disse udsagn som subjektivt navigeret trivsel af interoceptive fornemmelser (ubehag, uro, pres), som omsættes til situationsvurderinger, hvor elever afvejer ressourcer og krævende forhold. Samme arena kan dermed fungere både som støtte og belastning, afhængigt af kontekstuelle faktorer og elevens navigationsstrategier.

Tilsyneladende trivsel skjuler ofte komplekse, dynamiske balancer. For læreres noticing-praksis betyder det, at opmærksomheden må rettes mod små, gradvise ændringer i deltagelse, tempotolerance, social position og sprogbrug frem for at afvente tydelige 'røde flag'. Som illustreret i tabel 2 kan disse elever opfattes som i kategorien "tegn på risiko", hvor kombinationen af skole-hjem-fritidsudfordringer kræver systematisk observation og faglig sparring.

Akkumulering og maskering – når trivselssignaler bliver paradoksale

Elevernes beskrivelser af at 'have det godt' dækker over betydelig variation. Den kritiske erkendelse er, at når trivselsudfordringer akkumuleres, transformeres både elevernes navigationsstrategier og kravene til fagprofessionelles kompetencer.

Blandt de 19 elever spænder trivselssituationerne fra relativt uproblematisk til akkumulerede og høj-kompleksitet i udfordringerne. Bastian repræsenterer den ene ende af spektret med sin beskrivelse af en "hyggelig klasse uden larm" og social trivsel på 8-9, hvor hans primære udfordring er faglig understimulering – en isoleret almenpædagogisk problemstilling, der ikke interagerer med andre risikofaktorer.

I den anden ende finder vi elever som Frederikke, Mette og Bella med flere samtidige trivselsudfordringer. Frederikke navigerer i ikke-samboende forældres konflikter, tristhed, lav faglig trivsel og ydre pres. Mette håndterer flere familieudfordringer, herunder søskende med særlige behov, forælders alvorlige sygdom og familiens generelle stress. Bella repræsenterer akkumulering, hvor sociale sammenligninger, præstationspres og identitetsusikkerhed transformeres til spiseforstyrrelser.

Det afgørende fund er, at eleverne med akkumulerede trivselsudfordringer har udviklet sofistikerede maskeringsstrategier, der gør dem mindre synlige for fagprofessionelle. De maskerer deres udfordringer. Mette beskriver sin bekymring for, at det "påvirker hende [morens trivsel], når det handler om, hvordan jeg har det." Hun tilsidesætter dermed egen trivsel for ikke at blive en belastning. Elli illustrerer en anden maskeringsform gennem sit ønske om at "være god ligesom de andre" kombineret med, at hun systematisk undgår at søge hjælp: "Jeg opgiver det hele, fordi jeg er så dårlig, at jeg ikke kan finde ud af det, så jeg lader bare være med at spørge om hjælp."

Paradoksalt viser analysen, at netop de elever, der er mest dygtige til at maskere deres udfordringer, også er dem, der har størst behov for den professionelle opmærksomhed, de aktivt forsøger at undgå. Som Seth (2021) påpeger, fungerer trivsel og mistrivsel som interoceptive signaler, der indikerer balance eller uligevægt mellem krav og ressourcer. Maskeringsstrategierne komplicerer denne vurdering, da de netop er designet til at skjule uligevægt bag tilsyneladende funktionalitet.

Vi fortolker maskering som en adaptiv, men risikofyldt strategi, hvor subjektiv navigation søger at bevare funktionalitet, mens udfordringer skjules af eksempelvis loyalitetshensyn til forældre, søskende, kammerater m.v.

Strategien gør behov mindre synlige for professionelle og flytter tyngden fra "bemærkning af tydelige tegn" til "afkodning af indirekte mønstre."

Paradokset er, at de elever med størst behov ofte er dem, der maske-
rer mest. For noticing betyder det, at læreren må træne langsom, sensitiv
opmærksomhed på mikroforandringer (tempo, deltagelse, kontakt, små
brud i mønstre) og kombinere observationer med relationel tilgængelighed.
Som tabel 2 og display 1 viser, kræver begyndende vedvarende mistrivel-
sel med akkumulerede udfordringer og maskeringsstrategier systematisk tvær-
professionel koordinering mellem lærere, socialrådgivere uden myndighed
og evt. PPR.

Disse tre sammenhængende fund rejser fundamentale spørgsmål om
organiseringen af det forebyggende trivselsarbejde og kræver en diskussion
af, hvordan elevperspektiverne kan omsættes til konkrete ændringer i både
mono- og tværprofessionel praksis.

Diskussion: Implikationer for trivselsforebyggende arbejde

Strategierne for kommunernes forebyggende trivselsarbejde placerer læ-
ren som det første og nødvendige led i skolens opsporende trivselsarbejde.
Socialrådgiveren uden myndighed og andre relevante fagligheder som PPR
og sundhedsplejen kommer først i spil, når læreren har identificeret et behov
og taget initiativ til at inddrage de øvrige professioner. Det betyder, at læ-
ren både er observatør, vurderingsperson og gatekeeper for hele den efterføl-
gende tværprofessionelle proces. Denne strukturelle placering indebærer en
betydelig opgave: at skulle opfange subtile trivselssignaler samtidig med at
varetage undervisning, faglig ledelse, klassedynamik og relationelt arbejde.

Denne transformerede rolle stiller betydelige krav til lærernes allerede
brede opgaveportefølje. Som Orena et al. (2025) påpeger, risikerer denne
udvikling at skabe en praksis, hvor lærere forventes at fungere som "mul-
titaskende blæksprutter". Men multitasking er i realiteten umuligt, og det
bliver til *task-switching* mellem fagdidaktisk undervisning og trivselsrettet
observation af elevernes subtile signaler, der medfører kognitive omkost-
ninger, som påvirker kvaliteten af begge opgaver (Chis et al., 2023; Koch et.
al., 2018). Dette understreger behovet for systematisk organisatorisk forank-
ring, faglig sparring og arbejdsdeling mellem professioner.

For at dette kan fungere i praksis, må skolen etableres som en struktur,
hvor læreren ikke selv skal foretage en risikovurdering, før andre profes-
sioner kan inddrages. I stedet bør der være lavtærskel-adgang til tværpro-

fessionelle drøftelser, faste konsultative møder, tydelige procedurer for sparring og klare overdragelsesveje. Det skaber mulighed for, at observationer fra hverdagen kan bringes i spil hurtigere, og uden at læreren skal bære ansvaret for at vurdere, om signalerne er alvorlige nok til at inddrage andre fagligheder. Herved understøttes både kvalitet og rettidighed i det opsporende arbejde, og risikoen for forsinkelser reduceres – særligt i tilfælde, hvor trivselssignaler fremstår fragmenterede eller tvetydige. Vi udvikler dermed noticing-begrebet fra individuel observation til relationelt situeret og organisatorisk forankret praksis. Dette teoretiske bidrag flytter fokus fra lærerens individuelle kompetencer til systemiske strukturer, der understøtter både observation, vurdering og handling i det forebyggende trivselsarbejde.

Når ansvaret for opsporing deles på denne måde, bliver socialrådgiverens funktion heller ikke betinget af, hvorvidt den enkelte lærer formår eller har tid til at foretage kontinuerlig trivselsvurdering i en hverdag med mange andre opgaver. I stedet bliver socialrådgiveren en systematisk del af skolens forebyggende praksis, der kan tilbyde sparring, kontinuitet og analytisk bidrag allerede i de tidlige drøftelser. Dette er særligt væsentligt for de elever, som ikke selv vil henvende sig, og som ofte forsøger at fungere 'normalt', selv når udfordringerne akkumulerer, som analysen indikerer. Et organisatorisk forankret samarbejde øger sandsynligheden for, at netop disse elever opdages i tide og får adgang til relevant støtte. Dette er netop, hvad der tilstræbes med den fremskudte skolesocialrådgiver uden myndighed og integreret i skolens hverdagspraksis.

Samlet peger fundene således på, at fordi læreren med denne dobbeltfunktion både er observatør og gatekeeper, bør det opsporende arbejde ikke placeres på den enkelte lærer, men indskrives som en fælles, forpligtende og systematisk opgave i skolen. Snarere end at se noticing som en kognitiv proces hos den enkelte, kan man teoretisk med fordel forstå processerne som sociokulturelt situeret inden for og på tværs af skolens fagprofessioner (König et al., 2022). Det tværprofessionelle samarbejde bliver dermed ikke en ekstra ressource, der mobiliseres efter behov, men en integreret del af skolens grundlæggende forebyggende struktur.

Konklusion

Kombinationen af elevernes tilbageholdenhed med at søge hjælp, deres diffuse trivselssignaler og maskeringsstrategier peger på, at forebyggende trivselsarbejde forudsætter tid, opmærksomhed og specialpædagogiske

kompetencer hos lærere og derudover en systematisk organisatorisk integration af samarbejdsstrukturer, rolleafklaring og koordinerede indsatser. Undersøgelsen leverer de "konkrete erfaringer", som Strandby et al. (2023) identificerer som manglende, ved at konkretisere, hvordan tværprofessionelt samarbejde skal struktureres for at håndtere elevernes navigationsstrategier og mønstre i at søge hjælp, men også i enkeltes bestræbelser på at undgå hjælp.

Elevernes perspektiver peger på et behov for udvikling af proaktive noticing-kompetencer, etablering af klare procedurer for tværprofessionel sparring og organisatoriske rammer, der understøtter, at socialrådgivere, som arbejder på skolen uden myndighed, inddrages som sparringspartnere. Uden systematisk organisatorisk integration risikerer samarbejdet at blive afhængigt af tilfældigheder og personlige relationer frem for faglig vurdering og systematisk praksis.

Undersøgelsens metodiske design som *least likely case* styrker fundenes teoretiske relevans. Når elevernes systematiske tilbageholdenhed, maskeeringsstrategier og komplekse trivselssignaler identificeres i en kommune med strategisk fokus på trivselsarbejde, herunder tidlig indsats, indikerer det, at disse mønstre kan spejle mere gældende udfordringer snarere end kun lokalt. Når organisatorisk delt opsporing viser sig nødvendig, selv under fokuserede betingelser, understreger det behovet for systematisk strukturel forankring i alle skolekontekster, hvor udfordringerne kan være endnu mere udtalte. Væsentligt i den forbindelse er nødvendigheden af at aflaste læreren fra multitasking mellem alle de mange lærerfaglige opgaver og de specialpædagogiske trivselsopgaver.

Det er dog væsentligt at være opmærksom på, at fundenes analytiske generaliserbarhed ikke er statistisk repræsentativt, men har evne til at afsløre strukturelle problemstillinger, der transcenderer individuelle kompetencer og lokale ressourcer. Dette peger på behov for yderligere forskning, som undersøger implementering af organisatorisk delt opsporing på tværs af forskellige kommunale kontekster og ressourceniveauer.

Bidragserklæring

Pia Vedel Ankersen designede undersøgelsen. Hun gennemførte workshops og lavede kvalitative interviews. Derudover havde hun hovedansvar for dataanalysen i NVivo og var primær bidragsyder til artiklens skrivning samt ansvarlig for den samlede revision af manuskriptet.

Charlotte Helene Agergaard Sommer bidrog til teoriudviklingen, deltog i dataanalysen og medvirkede i det indledende skrivearbejde til artiklen.

Win Fikri Azima Lykke Yusra deltog i valideringen af dataanalysen og bidrog til revisionen af manuskriptet.

Brit Rosengren Larsen var med til at udvikle studiets design og gennemførte kvalitative interviews. Hun deltog i dataindsamlingen og dataanalysen og skrev på den første version af artiklen.

Christian Martin Bächler deltog i dataanalysen og bidrog til skrivning og revision af artiklen.

Samlet erklæring: Alle forfattere har diskuteret og analyseret resultaterne, godkendt den endelige version af manuskriptet, accepteret ansvar for hele indholdet og givet samtykke til indsendelsen til tidsskriftet.

Taksigelser

Sinhuja Vasantharajan, Maria Christina Handberg og Line Watson Madsen for deres bidrag til dataindsamling og workshops.

Referencer

- Ankersen, P. V., Kleis-Olsen, J., & Vasantharajan, S. (2024). Når hjælpen ikke hænger sammen: unge med spiseforstyrret og selvskadende adfærd deler deres oplevelser og anbefalinger. *Social Kritik*, 36(173).
- Borg, E., & Pålshaugen, Ø. (2019). Promoting Students' Mental Health: A Study of Inter-professional Team Collaboration Functioning in Norwegian Schools. *School Mental Health*, 11(3), 476-488. <http://doi.org/10.1007/s12310-018-9289-9>
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. <http://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Brinkmann, S., Tanggaard, L., & Rømer, T. A. (2025). *Trivsel tur-retur*. Klim.
- Carroll, A., York, A., Fynes-Clinton, S., Sanders-O'Connor, E., Flynn, L., Bower, J., Forrest, K., & Ziaei, M. (2021). The Downstream Effects of Teacher Well-Being Programs: Improvements in Teachers' Stress, Cognition and Well-Being Benefit Their Students. *Frontiers in Psychology*, 2021 Jul 1. <http://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.689628>
- Chis, M., Li, H., Zheng, K., Lewis, M., Hughes, D., & Sycara, K. (2023). The Cognitive Load – Productivity Tradeoff in Task Switching. Proceedings of the Human Factors and Ergonomics Society Annual Meeting, 67(1), 666-671. <http://doi.org/10.1177/21695067231193677>
- Clark, A. (2023). *Experience Machine*. Pantheon.
- Craig, A. D. (2002). How do you feel? Interoception: the sense of the physiological condition of the body. *Nature Reviews. Neuroscience*, 3(8), 655-666. <http://doi.org/10.1038/nrn894>
- Damasio, A. R. (2019). *Fornemmelsen af det, der sker: krop og emotion ved dannelsen af bevidsthed* (2. udg.). Hans Reitzels Forlag.
- Dodge, R., Daly, A. P., Huyton, J., & Sanders, L. D. (2012). The challenge of defining wellbeing. *International Journal of Wellbeing*, 2(3), 222-235. <http://doi:10.5502/ijw.v2i3.4>

- Flyvbjerg, B. (2006). Five Misunderstandings About Case-Study Research. *Qualitative Inquiry*, 12(2), 219–245. <http://doi.org/10.1177/1077800405284363>
- Guvå, G., & Hylander, I. (2012). Diverse perspectives on pupil health among professionals in school-based multi-professional teams. *School Psychology International*, 33(2), 135-150. <https://doi-org.ucl.idm.oclc.org/10.1177/0143034311415900>
- Haldimann, M., Morinaj, J., & Hascher, T. (2023). The Role of Dyadic Teacher–Student Relationships for Primary School Teachers’ Well-Being. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 20(5), 4053. <http://doi.org/10.3390/ijerph20054053>
- Katznelson, N., Pless, M., Görlich, A., Graversen, L., & Bank, S. N. (2021). Ny Udsathed: Nuancer i Forståelser af Psykisk Mistrivsel. *Nordisk Tidsskrift for Ungdomsforskning*, 2(2), 83-103. <http://doi.org/10.18261/issn.2535-8162-2021-02-01>
- Katznelson, N., Pless, M., & Görlich, A. (2021). *Præstationssamfund? Muligheder og pres blandt unge*. Aalborg Universitetsforlag.
- Koch, I., Poljac, E., Müller, H., & Kiesel, A. (2018). Cognitive Structure, Flexibility, and Plasticity in Human Multitasking—An Integrative Review of Dual-Task and Task-Switching Research. *Psychological Bulletin*, 144(6), 557-583. <https://doi.org/10.1037/bul0000144>
- König, J., Santagata, R., Scheiner, T., Adleff, A., Yang, X., & Kaiser, G. (2022). Teacher noticing: A systematic literature review of conceptualizations, research designs, and findings on learning to notice. *Educational Research Review*, 36, 100453. <http://doi.org/10.1016/j.edurev.2022.100453>
- OECD (2024). *How’s Life? 2024: Well-being and Resilience in Times of Crisis*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/90ba854a-en>.
Og se her: https://www.oecd.org/en/publications/how-s-life-2024_90ba854a-en.html
- OECD (2025). *OECD Guidelines on Measuring Subjective Well-being (2025 Update)*, OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9203632a-en>.
- Orena, Z., & Gamutan, L. (2025). Extent of Workload Challenges and Multitasking Skills Among Teachers and Their Performance. *Psychology and Education a Multidisciplinary Journal*, 42(3), 514-517. <https://doi.org/10.70838/pemj.420308>
- Qvortrup, L., & Wistoft, K. (2024). *Trivsel og mistrivsel: mellem offergørelse og kompetencegørelse*. Dafolo.
- Seth, A. K. (2021). *Being You: A New Science of Consciousness*. Dutton.
- Shavard, G. (2023). Teachers’ Collaborative Work at the Boundaries of Professional Responsibility for Student Wellbeing. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 67(5), 741-753. <http://doi.org/10.1080/00313831.2022.2042851>
- Strandby, M. W., Mikuta, M. I., & Villumsen A. M. (2023). *Socialfaglige medarbejdere i skole og dagtilbud*. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd. <https://www.vive.dk/da/udgivelser/socialfaglige-medarbejdere-i-skole-og-dagtilbud-yz251kz/1>
- Sundhedsstyrelsen. (2023). *Faglig ramme for det kommunale behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel*. Udgivet af Sundhedsstyrelsen, Social- og Boligsstyrelsen og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet. <https://www.sst.dk/nyheder/2023/nyt-kommunalt-behandlingstilbud-til-boern-og-unge-i-psykisk-mistrivsel>
- Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen (2021). *Bedre mental sundhed og en styrket indsats til mennesker med psykiske lidelser – Fagligt oplæg til 10-årsplan for psykiatrien*. <https://www.sst.dk/udgivelser/2022/fagligt-oplaeg-til-en-10-aarsplan>
- Trivselskommissionen (2025). *Et dansk svar på en vestlig udfordring – Trivselskommissionens afrapportering*. <https://www.trivselskommissionen.dk/udgivelser/afrapportering>; <https://www.trivselskommissionen.dk>
- Zahavi, D. (2003). *Husserl’s Phenomenology*. Stanford University Press.

Zahavi, D. (2020). *Self-awareness and alterity: a phenomenological investigation*. Northwestern University Press.

<https://dokumen.pub/self-awareness-and-alterity-a-phenomenological-investigation-studies-in-phenomenology-and-existential-philosophy-2nbsped-2020003951-9780810142206-9780810142213-9780810142220-0810142201.html>

Zahavi, D. (2025). *Being We: Phenomenological Contributions to Social Ontology*. Oxford University Press. <http://doi.org/10.1093/9780191915482.001.0001>

Pia Vedel Ankersen

forskningskoordinator, ph.d.

Socialrådgiveruddannelsen, Afdelingen for anvendt forskning i pædagogik og samfund, UCL

pvan@ucl.dk

ORCID 0000-0001-7539-7346

Charlotte Helene Agergaard Sommer

adjunkt

Socialrådgiveruddannelsen, UCL

chak@ucl.dk

ORCID 0009-0008-8284-3795

Win Fikri Azima Lykke Yusra

adjunkt

Socialrådgiveruddannelsen, UCL

wfay@ucl.dk

ORCID 0009-0003-3280-3262

Brit Rosengren Larsen

adjunkt

Socialrådgiveruddannelsen, UCL

brla@ucl.dk

ORCID 0009-0007-8485-5557

Christian Martin Bächler

lektor

Socialrådgiveruddannelsen, UCL

ph.d.-stipendiat, SDU

cmbc@ucl.dk

ORCID 0009-0004-5595-7798